

Hittérítési tudósítások,

az evangéliomnak pogányok közötti terjesztéséről.

Melléklet

a magyar protestans egyházi és iskolai

„FIGYELMEZŐ“-höz.

4. szám.

(Egy szám ára : 2 kr.)

Krisztus urunk születése előtt, 759 esztendővel kezdett a zsidók között Ézsaiás (a. m. Isten segits!) prédikálni. Jövendölései közt (53. r. 4. és 5. v.) ezt írja: „A mi betegségeinket ő viselte, és a mi fájdalunkat hordozta, jóllehet mi azt állítottuk, hogy megostoroztatott, megverettetett, megnyomorítottatott Istentől. De ő megsebesítetett a mi álnokságinkért, megrontatott a mi bűneinkért.“ E szavak szerint a próféta lelkében világosan látott egy megvert és megsebzett férfit, s az emberek e férfit gonosztevőnek tartották, kit Isten igazságos büntetése ért; sőt kezdetben maga a próféta is azt gondolta. De utóbb nézete megváltozott, s meggyőződött, hogy e férfiú önkényt vállalta el a fájdalmakat és hogy az ő sebei az emberek bűneinek büntetése. Ezért kiált föl csodálkozva Ézsaiás: A **mi** betegségünket viselte! s hozzáteszi, mikép itél Isten ama férfiú szeretetéről és áldozatáról. Isten ugyanis, ezt mondja a 12. versben: „Annakokáért neki részt osztok a nagyokkal, és a hatalmasokkal osztja meg a zsákmányt.“ Azaz: jutalmul legyen az ő sajátja a népek sokasága s legnagyobb ellenségeit is győzze le az ő szeretete. — Azon férfiú, kit Ézsaiás lélekben látott, Jézus Krisztusban, a mi Üdvözítőnkben jelent meg, és szenvedésének emlékezete különösen eszünkbe juttatja, mikép vette magára Krisztus a földi élet inségét és nyomorúságát, s mikép viselte keresztfán szenvedett halála által a büntetést a mi bűneinkért; s a mely keresztyén ezt valamivel szorgalmasabban megfontolja, mint közönségesen szokás, kénytelen lesz Ézsaiással együtt csodálni Isten fiának e szeretetét és hálát fog neki adni. De Isten el is kezdte Üdvözítőnknek sebei és fájdalmai jutalmául a pogány népek sokaságát sajátjaul adni, s a Megváltó szeretete a legerősebb elleneket is legyőzte. Tanuskodjék arról e lap is, mely

az előindiai hinduk

körébe vezet bennünket.

Az 1863. év nyarán a szászországi hohensteini egyházi műkiállításban egy nagyszerű, gyönyörű oltárkép volt, mely Jézust ábrázolta, a mint keresztfáját viszi, ez aláírással: „A mi betegségeinket ő viselte!“ De ez aláírást bizonyosan kevesen tudták olvasni, mert tamul nyelven, a hinduk nyelvén volt írva; most pedig e kép a madrasi lutheranus templomot díszíti a hinduk országában, kiknek számára azt a szász hittérítő inté-

zet egy nemes szívé barátja festette. E hinduk országáról és bálványimádásáról fogok most beszélni.

A hinduk országát Előindíának hívják. Akkor ez, mint egész Európa Orosz- és Svédországon kívül s háromszög gyanánt nyul be az indiai tengerbe. Éjszakon óriási köfal gyanánt a föld legmagasabb hegysége, a Himalája áll hólepte ormaival; a háromszög alján is hegyek vannak. Különben az országban sok a síkság, s az év legnagyobb részében akkora a hőség, hogy az európaiak csak reggel és este mehetnek ki, ha napszúrás által életveszélynek nem akarják magokat kitenni. A talaj a szárazságtól megbarnul és megvörösödik. Ellenben ha a rendes esős hónapok bekövetkeznek, a risföldek csakhamar buján tenyésznek, s egy évben 3, sőt 4 aratást is adnak, és az egész ország olyan növényzeti pompát mutat, milyent mi európaiak nem ismerünk. Általában ez ország nagyon gazdag és termékeny. A risen kívül, mely a benszülöttek mindennapi elege, természetnek gyapotot, selymet, indigot, mákot opiumnak; fekete borsot, cukornádat, kávét stb. Amellett nálok a legszebb virágok és fák diszlenek, péld. a rózsza, melyet a rózszaolaj kedvéért természetnek; a lotosvirág, mely tavak és folyók fölött terjeszti ki fehér és piros virágait; az árnyas banianfa, mely magos ágairól egész a földig lebocsátja galyait, melyek itt meggyökerezvén új fákat alkotnak, és sok pálma. Az állatvilág is gazdagon van itt képviselve, mert vannak pávák, kajdácok, kakaduk, fácánok, majmok, elefántok, ökrök, kecskék, juhok, s e mellett tigrisek, párducok, krokodilok, s a legmérgeesebb kigyók, melyek kertekben csuszkálnak, sőt szobákba is belopóznak, úgy hogy az embert saját házában megmarván, egy negyedórán belül egészséges és halott lehet. Az ásványországból van bőven vas és kőszén, s ezenkívül legpompásabb drágakövek, kivált gyémántok.

E nagy, gazdag ország most az angoloké; a sajátképi lakosok pedig a 140 millió hindu. Színök barna, testalkatuk finom és gyöngye, hajok sima, öltözetül pedig egy darab gyapotszövetet kötnek csipőjökre; ezen kívül az előkelőbbek még egy darab sima szövetet akasztanak zsinór és gomb nélkül a vállukra köpönyeg gyanánt. Az asszonyok és gyermekek karjaikat, füleiket, kéz és lábcsuklóikat ezüst meg arany ékszerekkel aggatják teli. A szegényebbek lakásai két rőf magos földfalakból állnak, melyeket pálmalevelekkel fődnek be s többnyire tökindával befutvák. A közép osztályúak házai téglából építvék, mintegy 4 rőf magosak, középett felül üres térrel, melyen levegő és világosság hat be; kívül pedig van a veranda, vagyis kis félszer a napsugarak ellen, bambuszkarókon nyugodva, s valamivel magasabb padolattal, hol a hindu a nap legnagyobb részét tölti. A házi butort a hindu nem szereti. Csak a leggazdagabbak állítanak palotáikba ügyetlenül néhány bútordarabot az európaiakat utánózva, a szegényebbeknek nincs egyébök, mint néhány agyag vagy sárgarézt edényök, főzésre és vízfordásra, és egy gyékényök. - E gyékényre fekszenek le este aludni; nappali felső öltözetüket takaróul fejökre és vállukra húzzák; reggel az így beburkolt alakok fürödni mennek, s aztán, mielőtt munkához fognának, gyékényükön ülve reggeliznek, t. i. rist, karinak nevezett levessel, vagy akkor főttet, vagy hidegen más napról maradtat, a tányért falevél helyettesíti, a villát és kanalat pedig tenyerök. A férfiak és felnőtt fiúk magok esznek, az asszony szolgálókép hallgatva mögöttök áll, s a lányokkal azután eszik. — Dacára az egyszerűségnek a hinduk nagyon ügyesek mint szövők, ácsok, kosárfonók és ötvösök, mely munkáiknál a városokban többnyire az utcán ülven, lábaikat is kezük gyanánt használják, Némileg szellemileg is műveltek. Vallási könyveik, a „veda”-k Mózes könyveivel csaknem egykorúak, s állítólag sok szépet tar-

talmaznak, papjaik a csillagok futását pontosan kiszámítják; templomaik részint földalattiak és bámulatos kitartással sziklákba vésyék, részint föld fölött vannak építve, és az építészet mesterművei. Azonban azért a tudatlanság és bálványimádás éje lebeg fölöttök. A hinduk vallása körülbelül a következőket tanítja. Volt egy legfőbb lény, mely csöndesen és öntudatlanul nyugodott, kicsinnyé összehúzódva, kisebbé a tű hegyénél. Később kiterjedvén, tojássá lett, mely 1000 napnál világosabban lebegett a mélység fölött. Ebből kelt ki aztán a Brahma, Visnu és Siva, a teremő, fentartó és romboló istenség, bizonyos neme az ind háromságnak, míg a legfőbb lény azóta nyugodtan álmodik. Ama három főistenről az ind bölcsek sokat beszélnek, mi nagyon mély értelemre mutat; de ebből a nép csak a következőket tudja. Brahmát négy arccal és négy kézzel rajzolják, pirosnak, mint a nap és lúdon lovagolva. Nejétől számtalan gyermeke volt; de részegségében fajtalankodott saját leányaival és unokáival, s a mellett tolvaj volt; miért megátkoztatván, az egész országban nem bir templommal. Visnutis, kit leginkább tisztelnek, 4 karral rajzolják, és pedig sötét-kéken, lotosvirágon állva, vagy saron lovagolva. Ő sem volt hű neje iránt; a miért megátkoztatván, kilencszer kell a földön megtestesülnie. Nyolcz izben már előjött, mint hal, teknős, vadkan, utoljára mint kicsapongó ifju Krisna név alatt, kit egy vadász nyíllal lőttagyon; midőn kilencedszer megjelen, akkor lesz a világ vége. Végre Siva, a romboló, bikán ülve jó elő, tigris bőrbbe öltözve, koponyákból álló nyakkötővel. Felesége Kali fekete istennő 3 vörös szemmel, vérrelázott nyelvvél, e tolvajok, rablók és gyilkosok barátnéja. Különösen tiszteli a thug nevű felekezet, azzal, hogy a rosztat nem gyanító utazókat megrohanják, megfojtják és kifosztják, s minél többeket ölnek meg; annál kedvesebbeknek vélik magokat ez istennőnél, miért az akasztófa haláltól sem rettegnek. 1831-től 1837-ig az angolok 3266 ilyen gyilkost büntettek. Ezek a hinduk főistenei. Ezeken kívül azonban van még más 330 millió istenök, kiket a számtalan név elmorgása, virágokról, risből, pénzből álló ajándékok, mosdások, a bálványünnepek látogatása stb. által tisztelnek. E bálványok szobrai gyakran nagyon drágán vannak öltöztetve, tejjel és olvasztott vajjal mossák, s némely templomnál több száz pap és könnyelmű lány van szolgálatukra rendelve. Néha azonban a bálványkészítő egyes bálványünnepekre fából, agyagból vagy a Ganges folyó iszapjából stb. készít bálványokat, és ha csak megvannak rajta az isten jelvényei, s a pap a szokásos búszavak közben megillette, már akkor a hinduk véleménye szerint az isten lakásaul választotta. De a hinduk istenei tulajdonképen a braminok, vagy papok, a nép legfőbb osztálya; mert ők bizonyos osztályokra, úgynevezett várnákra osztották föl magokat, melyek egymástól szigorúan elkülönítvék. Senkinek sem szabad más várnabelivel házasságra lépnie, vagy ilyenel, vagy csak érintkeznie is. Ha ez utóbbi valakivel véletlenül mégis megtörténik, sok mosdásra van szükség, hogy megtisztuljon; de ha szándékosan esik meg, akkor a tettes „várnán-kivülivé” válik, s övéi kitagadják. Ugyanaz történik azon hinduval is, a ki európaival eszik. Egy angol tiszt egy izben egy haldokló braminra akadt a Ganges partján. Könyörületből némi élelmet adott neki, hogy megmentse. De ez által a bramin várnán kivülivé vált, egész családja megvetette, úgy hogy végre ama katona volt kénytelen róla gondoskodni. De valahányszor a bramin reggel alamizsnájaért megjelent, mindig átkozta megmentőjét, mivel általa lett várnán kivülivé. Mi borzasztó szétdarabolása a népnek! Mi akadály ez már csak a keresztyénség terjesztésének is! — A várnák közt tehát a braminok első helyen állnak. Ők tulajdonképen hatalmasabbak iste-

neiknél. Midőn t. i. reggel a napisten kocsijával az égen föl akar emelkedni, a Veda tanítása szerint, ezt a rossz szellemek nem akarják megengedni. Azért a bramin már napkelte előtt fürödni megy, s a mely vizet akkor magára locsol, olyan hatalmat ad neki, hogy a szellemeket elűzheti, hogy a világ számára a nap megmaradjon. Ezért a braminokat annyira szenteknek tartják, hogy másnak csupa lehellete is tisztátalanná tenné. Övék tulajdonképpen minden birtok is; másoknak az övék csak arra való, hogy a braminoknak adják, ha szükségök van rá. A braminok egy része a legszemtelenebb koldulásból él. Ha pedig valamit megtagadnak tőlök, evés ivás nélkül napokig háza előtt ülnek, hogy éhen haljanak. Ettől pedig mindenki fél, mert azt hiszik, hogy akkor e bramin lelke e ház örökös gyötrő szellemeül maradna; inkább megteszik a koldús kedvét. A braminok más része vándorló vagy letelepült tanítókból áll, kik valamely lombos fa árnyékában a legocsmányabb isteni történeteket beszélnek el. Még egy külön fajt képeznek a fakirok vagy vezeklők. Némelyik éveken át féllábon áll, karjait a magasba mindaddig kinyújtva, míg megdermednek s körmeik a tenyerökbe belenőnek. A lakosok e mellett az ilyen szenteket hűségesen etetik. Másik valamely bálványünnepen vas gamót szúrat a hátába s kötélnél fogva valami dörongra huzatja föl magát, s úgy lebeg a levegőben. Ismét másik üres vízkorsókat aggat nyakára, s így megy a szent Ganges folyóba, hogy ott elmerüljön. Mindezt pedig azért teszik, mivel ezzel isteneiknek vélnek szolgálni. Ha pedig a nőnek férje, vagy a menyasszonynak mátkája meghal, ez a hinduk vallási tanítása szerint büntetés a korábbi élet vétkeiért. Az özvegynek tehát másodszor férjhez mennie nem szabad, s egyetlen becsületcs útja a megmenekülésre, hogy magát férje holttestével együtt elevenen megégeti. Így 1829-ig Indiában évenként mintegy 30,000 özvegy nő égett meg. Nem borzasztó-e az ilyen bálványimádás? Nincs-e e szegény embereknek szükségök rá, hogy hozzájok az Üdvözítőről szőlő tanítást megvigyék.

És ez örömhír el is jutott hozzájok, s a Megváltó szeretete ezen erős ellenét, e bálványimádást elkezdte meggyőzni. Az első evangélikus hittérítőket Trankebarba 1706-ban IV. Frigyes, dán király küldte. Ezeket sok hittérítő követte Német-, Angolországból és Éjszakamerikából. Így 1862-ben már 519 külföldi s 140 belföldi prédikálta nekik az evangéliumot, és 1190 egyházban 154000 benszüllött keresztyénnek viselték gondját. A trankebari első hittérítők munkáját 1840 óta a lipcsei evangélikus lutheranus hittérítő intézet is segíti és folytatja. Még csak azt jegyzem itt meg, hogy ugyanezen „Hittérítési tudósításokat,” melyeket mi olvasóinknak magyar nyelven adunk, a hinduk számára tamul nyelven Trankebarban is nyomtatják.

És most imádkozzunk: Úr Jézus Krisztus! Teljes szívünkől adunk neked hálát, hogy vétkeinket a keresztfán hordoztad. Hálát adunk, hogy a szegény hinduékét is hordoztad, és hogy a te szereteted elkezdte az ő kemény szívöket meggyőzni. De még csak egy kis rész a te tulajdonod, és sok millió még a kegyetlen bálványokat szolgálja! Kérünk, hogy ismerjék meg ők is hamar nagy szeretetedet! A keresztyéneket pedig ébreszd, hogy a te keresztfán szenvedett áldozatod iránti hálából magokat jobban áldozzák a szegény pogányokért, hogy nem sokára valamennyi nép a te zsákmányod és kedves tulajdonod lehessen, mint azt Ézsaiás ígérte. Áldd meg e végre ez ígéket is valamennyi olvasónál! Ámen.